

Vaalit 2008 / Terveysthuollon vaalikoneen vastauksia

VASTAUKSIA TERVEYDENHUOLLON VAALIKONEEN KYSYMYKSIIN, versio 25.9.2008

Vaalikoneet ovat tulleet jäädäkseen.

Ongelma alkaa varmaan olla, että erilaisia vaalikoneita voi olla paljon. 17.9.2008 tilanteessa minulle oli vinkki YLE:n, MTV3:n ja ILKKA-maakuntalehden vaalikoneista.

23.9.2008 tuli tieto tästä Terveysthuollon vaalikoneesta.

Nähtäväksi jää, että onko vaalikoneita liikaa, jolloin ei jaksa kaikkiin vastata.

Oman seurannan yms. kannalta keräsin vielä vastaukset tähän asiakirjaan. Mukava myöhemmin katsella, että mitä mieltä on muutaman vuoden jälkeen.

23.9.2008 pohdintaa

Ensimmäinen vaalikoneen vastauksien kokemus tuli YLE:n vaalikoneesta. Sitten tein MTV3:n vaalikone oli tietenkin osittain erilainen. Tämän jälkeen tein ILKKA-maakuntalehden vaalikoneen vastaukset.

Osa kysymyksistä toistaa itseään tai jotain muuta.

Joissain tapauksissa olen kopioinut jotain, mutta olen kyllä parhaani mukaan yrittänyt vastata edes jotenkin perustellen.

25.9.2008 pohdintaa

Osaan vastauksista oli helppo kopioida tekstiä jo tehdyistä muiden vaalikoneiden vastauksista.

Toisaalta itse koin, että osa kysymyksistä oli toistoa, joten vastaus joihinkin kohtiin oli ehdotus katsoa aikaisempi vastaus.

Jälleen kerran jään pohtimaan, että kuinka moni oikeasti vaalikoneiden vastausten perusteella tekee äänestyspäätöksen.

Lukuintoa

Lukuintoa kaikille kiinnostuneille.

Terveisin,

Jukka Rannila

SISÄLLYSLUETTELO

Kysymys 1: Terveysalalle tarvitaan henkilökunnan kannustinjärjestelmiä ja joustavia työaikajärjestelyjä.....	3
Kysymys 2: Ikääntyneiden hoidossa painopiste on siirrettävä ennalta ehkäisevään hoitoon ja avoterveydenhuollon palveluihin.....	8
Kysymys 3: Kuntani on tehtävä taloudellisia satsauksia saadakseen parhaat terveydenhuollon työntekijät.....	9
Kysymys 4: Kunnan tulee olla esimerkkinä monikulttuurisesta työyhteisöstä palkkaamalla aktiivisesti maahanmuuttajia.....	10
Kysymys 5: Kunnan terveys- ja sosiaalipalveluissa tulee keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.....	11
Kysymys 6: Kunnan tulee lisätä konkreettisia toimia lasten ja nuorten terveyden edistämiseksi.....	12
Kysymys 7: Kunnan johtavat viranhaltijat tarvitsevat asiantuntija-apua hyvinvointipalveluiden johtamisessa.....	13
Kysymys 8: Sairaanhoidaja tuntee eri ikäisten ihmisten arkielämän ja kriisitilanteet. Siksi sairaanhoidajan ammatti antaa hyvät valmiudet toimia kunnallisena päättäjänä.....	14
Kysymys 9: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi tuottaa kokonaan kunnan omana toimintana.....	15
Kysymys 10: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi ostaa nykyistä enemmän yksityisiltä palveluntuottajilta.....	19
Kysymys 11: Kansalaisen pitää saada käyttöönsä palveluseteli, jolla hän voi itse valita terveyspalvelut julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.....	20
Kysymys 12: Terveyspalvelut ovat tärkeimpiä kunnan järjestämistä palveluista.....	21
Kysymys 13: Omaishoitajille maksettavaa korvausta tulee nostaa.....	22
Kysymys 14: Terveyspalveluiden järjestäminen tulee siirtää kokonaan valtion vastuulle.....	23
Kysymys 15: Kaikessa kunnan toiminnassa, esimerkiksi asuntotuotannon ja liikennejärjestelyiden suunnittelussa, tulee ottaa huomioon kuntalaisten terveyden edistäminen.....	24
Kysymys 16: Kunnan tehtävä on vastata yksilön terveyden edistämisestä.....	25
Kysymys 17: Kunnan pitää järjestää ennalta ehkäisevät terveystarkastukset myös niille, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä (esim. kotiäidit ja työttömät).....	26
Kysymys 18: Ikääntyneiden hoidon suunnitteluun ja koordinointiin tarvitaan hyvin koulutettuja sairaanhoitajia, joilla on ikääntyneiden (gerontologisen) hoitotyön erityisosaamista.....	27
Kysymys 19: On tärkeää, että hoitotyön johtajat ovat lääkärijohtajien rinnalla terveydenhuollon organisaatioiden korkeimmassa päätöksenteossa.....	28
Kysymys 20: Kunnat tulee arvioida kuntalaisten terveydentilan perusteella ja arviointilistojen tulee olla julkisia.....	29
Kysymys 21: Perusterveydenhuollon vetovoimaa on parannettava nopeasti palkkaamalla erikoislääkäreitä ja asiantuntijasairaanhoitajia terveyskeskuksiin.....	30
Kysymys 22: Mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville tulee tarjota lisää yksilöllisiä avoterveydenhuollon palveluita.....	31
Kysymys 23: Ne kunnat, jotka kärsivät terveysalan henkilöstöpulasta, voivat korjata tilanteen nostamalla palkkoja ja parantamalla työoloja.....	32
Kysymys 24: Jokaisella kuntalaisella tulee olla nykyistä suurempi vastuu omasta terveydestään.....	33
Kysymys 25: Olen valmis maksamaan korkeampaa veroa, jos voin olla varma, että rahat suunnataan terveyspalveluihin.....	34

Kysymys 1: Terveysalalle tarvitaan henkilökunnan kannustinjärjestelmiä ja joustavia työaikajärjestelyjä.

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Perusongelma on, ettei työnjako-ongelmia voida ratkaista niin helposti julkisen terveydenhuollon puolella.

Toivottavasti tässä asiassa tulisi jokin ratkaisu, ja voitaisiin oikeasti ratkaista näitä työnjako-ongelmia.

Tietysti tarvitaan henkilökunnan kannustinjärjestelmiä ja joustavia työaikajärjestelyjä.
Olisi tyhmää väittää toisin.

Asia on kuitenkin niin, että asia ei ole yksistään kunnanvaltuuston ratkaistavissa.

Meillä on ammattiyhdistysliike, jonka kanssa näitä asioita pitää neuvotella.

Nyt tietysti täytyy sanoa, että en ole mikään ammattiyhdistysliikkeen vihaaja.

Tässä yhtenä päivänä törmäsin tällaiseen
<http://www.stateofworkingamerica.org/excerpt.html>
Ottakaa se luku 8 sieltä luettavaksi.

Kun lukuja kuvioita katsoo, niin ammattiyhdistysliikkeen järjestäytymisaste on suhteessa ostovoimaan.

Ja kuten kuvioista näkyy, niin Yhdysvallat pitää perää: vähäinen ammattiyhdistysliikkeen järjestäytymisaste, huono ostovoima.

Mutta itse toivoisin, että julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmiin voitaisiin OIKEASTI nyt puuttua tässä lähitulevaisuudessa.

Katsokaapa uutinen.

Uutinen, www-linkki jossain vaiheessa
Lääkäripula leviää isoihin kaupunkeihin, HS, 10.9.2008

Lainaus, OULUN terveystohtori Keijo Koski

"

Perusterveydenhuolto ei vain houkuttele lääkäreitä. Olemme yrittäneet ostaa palveluita myös keikkafirmoilta, mutta eivät nekään pysty tuottamaan.

"

Siis OULUSSA, jossa on yliopiston lääketieteellinen tiedekunta.
Huom. siis OULUSSA, yksi Suomen parhaista kasvukeskuksista

<http://www.hs.fi/kotimaa/artikkeli/Lääkäripula+leviää+isoihin+kaupunkeihin/1135239334386?ref=rss>

Eli valitettavasti on käynyt niin, että nuo työnjakokysymykset ovat ratkaisematta.
Lääkärit väsyttävät itsensä näillä nykyisillä työnjako-opeilla.
Mutta ne lääkärit niin mustasukkaisesti vahtivat sitä omaa tonttiansa, että siinä asiassa ei päästä mihinkään.

Lääkärit ovat ajaneet itsensä nyt melkoiseen loukkuun.
Mistään ei tingitä.
Terveyskeskustyöstä on lääkärille tullut liian raskasta.
Periksi ei anneta.
Nuoremmat lääkärit ovat vaativia.

Vanhan kansan kunnanlääkäreitä jää koko ajan eläkkeelle.

Nykyajan ihminen on niin vaativa.
"Opiskelija etsii yksiötä omalla saunalla Seinäjoen keskustasta"
Eikä ole mikään vitsi.

Eli nuoret lääkärit eivät enää ihan kaikkeen suostu.

Siinäpä sitä ongelmaa ihan tarpeeksi.

Olen tätä aikaisemmin yhteen vaalikoneeseen vastannut, joten kopioin sen tähän.

Yksi asia on tässä

Risikko antaisi hoitajille oikeuden kirjoittaa reseptejä

Julkaistu: 6:08

stt

Peruspalveluministeri Paula Risikko (kok) kannattaa hoitajille kaavailtua rajattua reseptikirjoitusoikeutta.

Risikko sanoo Mediuutisten haastattelussa, että selkeissä tapauksissa hoitaja voisi tehdä reseptin.

Hoitajien reseptikirjoitusoikeus liittyy lääkäreiden ja hoitajien väliseen työnjakouudistukseen.

Sosiaali- ja terveysministeriössä laaditaan parhaillaan luonnosta lakiuudistuksista.

Mediutisten mukaan Risikko uskoo lakiesityksen menevän eduskunnan päätettäväksi viimeistään ensi keväänä.

Hoitajajärjestöt ovat puoltaneet reseptinkirjoitusoikeutta. Lääkäriliitto on puolestaan tyrmännyt ehdotuksen.

Nythän on niin, että lääkärit vartioivat hyvin mustasukkaisesti omaa tonttiaan.

Omien ajatusteni mukaan:

- a) sairaanhoitajat kyllä pystyisivät tekemään enemmän joitain yksinkertaisia tehtäviä
- b) lääkärit vaativat turhaan tiettyjä seurantakäyntejä
- c) osasta seurantakäynneistä voi riittää hoitajan mittaus ja merkintä rekisteriin
- d) riippuen sairaudesta ja sairauden vaiheesta voi potilas itse määrittellä tarvittavan lääkkeen tason.

Lääkärit vastustavat järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti kaikkea edellä mainittua. Eli terveydenhuolto on jatkuvaa vääntöä eri ammattiryhmien välillä.

Niitä kaikenmaailman hoitopolkuja kehitellään, mutta ilman työnjaon muuttamista ei mitään todellista muutosta saada.

Jotkut meistä muistavat vielä sairaanhoitajien lakon.

Katsoin sellaisen Ajankohtaisen Kakkosen kahden tunnin keskusteluohjelman, jossa oli välissä uutiset. Aiheena oli TEHY:n ja kuntatyönantajan välisen sopimuksen seurannaiset.

Keskustelu oli kovin aaltoilevaa yms.

Mutta sitten aivan melkein lopussa pienellä hennolla äänellä lähihoitajien edustaja juontajan oikein häntä pyytäen puhumaan sanoi tällaisen asian kuin "työnjako". Hän totesi, että tämä työnjakokysymys olisi kovasti tärkeä kehitettäessä toimintaa.

Sitten siinä tämän jälkeen toinen vähän kanssa hiljainen naishenkilö ilmeisesti lähellä eläkkeelle siirtymistä totesi, että silloin joskus 1950- ja 1960-luvuilla apuhoitajilla oli paljon laajempi työnkuva.

Sitten siinä keskustelussa oli monta muutakin asiaa.

Itse tekisin tästä keskustelusta seuraavat johtopäätökset.

1)

Työnjako on viety terveydenhuollossa liian pitkälle.

Tästä on seurannaisena se, että työnkuvat ovat liian pieniä.

2)

Edellisen seurauksena on tullut lisää hierarkiatasoja.

Tästä aiheutuu turhaa viestintää, joka on pois työn tekemisestä.

3)

Keskustelussa kova usko sähköisiin verkostoihin yms. terveydenhuollon kehittämisessä.

Kun kuitenkin otetaan huomioon se, että tietokone TUO LISÄÄ työtehtäviä.

4)

Edellisten seurauksena syntyy lisää viestintää.

Eli LISÄTÖITÄ aiheuttavat tietokoneet ja LIIAN pienet tehtäväkuvat.

Lisää turhaa viestintää.

5)

Sairaanhoitajien teoriakoulutusta on lisätty LIIKAA.

Keskustelussa myönnettiin moneen kertaan se yleinen kansantotuus, että ammattikorkeakoulu-uudistuksessa lisättiin sairaanhoitajakokelaiden teorian osuutta ja vähennettiin käytäntöä, mikä on aiheuttanut lievän koulutustarpeen käytännön koulutukselle työpaikoilla.

6)

Eli johtopäätöksenä voi vetää, että pieniin tehtäväkuviin ei tule aina tarpeeksi pätevää henkilöä.

Lisää viestintää, kun opetetaan uutta tulijaa käytäntöön.

7)

Käytännön seuraukset.

8)

Yksi tuttu vanhempi setä tuli käymään, ja kävin antamassa hänelle taas vähän tietokoneopetusta.

Hän siinä kertoi, että oli käynyt keskussairaalassa tekemässä pienen asennustyön, ja neljä tai viisi eri viskaalia oli käynyt juttelemassa laskusta ja jokainen väittäneet eri lailla, vähän niin kuin kukkojen kukkotappelu.

9)

Eli hierarkiatasoja ja viestintää vain lisää.

Tuohon vielä lisäät urospuolisten hallintovirkamiesten omaa asemaa korostavan uhittelun, eli riitahan siinä syntyy hallintotasojen välillä.

10)

Keskustelussa oli hiljaa kanssa MedOne Oy:n toimitusjohtaja.

Hän totesi, että kyllä hoitajia palkataan, jos tarvetta on.

11)

Itse toteaisin, että pakostakin on yksityisellä sektorilla LAAJEMMAT tehtäväkuvat, kun jokaisen työntekijän palkkaaminen pitää perustella toimitusjohtajalle ja ketään ei palkata notkumaan.

12)

Ja laajempien tehtäväkuvien on todettu LISÄÄVÄN työtyytyväisyyttä.

13)

Sitten keskustelussa mainittiin moneen kertaan hyvien käytäntöjen siirto.

Kun me kerran yliopiston seminaarissa luettiin artikkeli, että hyvien käytäntöjen siirto on vähän sellainen teoreettinen konstruktio, joka ei välttämättä toimi käytännössä.

Mutta hyvien käytäntöjen siirron projekteja silti ilmeisesti on.

14)

Lisää TURHAA viestintää turhaan hyvien käytäntöjen siirrossa, kun se ei kerran oikeasti toimi.

15)

Että kyllä minä vetäisin johtopäätöksenä, että aikamoiseen TURHAN viestinnän sekamelskaan ne on vetäneet itsensä tuolla julkisen terveydenhuollon puolella.

16)

Ainut vaihtoehto julkiselle terveydenhuollolle on ollut UUDISTUMINEN ja nyt sitä uudistamista yritetään.

Sitten on tämä 12 lääkäriä + 20 000 asukasta.

Eli meillä Jalasjärvellä tämä JIK-kuntayhtymä.

Eli oma mielipide?

Mielipide 1:

Me olemme nyt ajamassa pystyyn järjestelmää, jonka USKOTAAN tehostavan toimintaa.

Mielipide 2:

Oikea TOTUUS järjestelmän toiminnasta saadaan seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Mielipide 3:

Paras vaihtoehto Jalasjärvellä on yhteistyö Kurikan ja Ilmajoen kanssa, että saadaan tämä ajatus, eli ”12 lääkäriä ja 20000 asukasta”, toteutettua.

TOIVOTTAVASTI JIK-yhtymä pitää turhan hallinnon kurissa ja kuitenkin yhteisön niin pienenä, että kaikki tärkeimmät henkilöt tuntevat toisensa edes jollain tavalla.

Mielipide 4:

Oma TOIVE on, että saadaan palvelut ja laatu turvattua vaikka uudistetaan.

Mielipide 5:

Oma PELKO on, että mahdollisesti järjestelmän perustamisen ja toiminnan käynnistämisestä valtakunnallisesti syntyy turhaa hallinnollista vääntöä, mahdollisia henkilöstön lakkoja, eduskuntakyselyjä, loppuunpalamisia joillekin henkilöille, yms.

Aika näyttää kuinka käy.

Kysymys 2: Ikääntyneiden hoidossa painopiste on siirrettävä ennalta ehkäisevään hoitoon ja avoterveydenhuollon palveluihin.

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: täysin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Joo-O.

Nyt menee tietysti ulkomuistista, kun ei kaikkia lähteitä ole omalla tietokoneella.

Mutta käsittääkseni Suomi on saanut huomautuksia siitä, että meillä on ehkä liian laitoskeskeinen tämä hoitamismalli.

Jos muistan väärin, niin sitten vika minussa.

Ja jos nyt ajattelee ihan käytännön tasolla, niin kaikki tapaamani ikääntyneemmät henkilöt haluavat asua mahdollisimman pitkään omassa kodissaan.

Eli totta kai pitää tutkia kaikki mahdollisuudet, jotta ikääntyneet voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Palaamme jälleen siihen, että julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmia ei ole ratkaistu kunnolla, katso vastaus kysymykseen 1.

Kysymys 3: Kuntani on tehtävä taloudellisia satsauksia saadakseen parhaat terveydenhuollon työntekijät

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Kyseessä ei ole ainoastaan taloudellinen asia.

Palaamme jälleen siihen, että Suomessa on ammattiyhdistysliike, joten homma menee neuvotteluiden mukaan.

Alkaa olla toistoa.

Palaamme jälleen siihen, että julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmia ei ole ratkaistu kunnolla, katso vastaus kysymykseen 1.

Ensin olisi ratkaistava julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmat. Palkkaus hoituu siinä sivussa neuvotellen, kunhan se paljon puhuttu työnjako-ongelma olisi saatu ratkaistua.

Palaamme jälleen siihen, että julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmia ei ole ratkaistu kunnolla, katso vastaus kysymykseen 1.

Kysymys 4: Kunnan tulee olla esimerkkinä monikulttuurisesta työyhteisöstä palkkaamalla aktiivisesti maahanmuuttajia

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

HUOMIO: oma kokemus monikulttuurisuudesta on ihan näpertelyä.

Tietysti mahdollisuuksien mukaan. Mikään ei tosin ole yksinkertaista.

Yksi iso haaste on kielitaito. Itse olen ollut pitkään sitä mieltä, että pahin karhunpalvelus maahanmuuttajalle on ettei vaadita kunnolla suomen kielen kielitaitoa.

Itse olen yhteen tapaukseen joutunut perehtymään, ja suomen kieli on edelleen epävarmaa, vaikka hän on ollut Suomessa jo vuosikausia.

Eli kyllä kannusteet pitää olla sitä luokkaa, että kielitaidon opiskeluun OIKEASTI paneudutaan.

Sitten toinen asia on suomalaisen kulttuurin oppiminen. Se ei vain ole niin yksinkertaista tämä suomalaisen elämänmuodon oppiminen.

Pitäisi keksiä ja kokeilla toimintamalleja, jossa suomalaisen elämänmuodon oppiminen sujuisi mahdollisimman nopeasti.

Tähän minulla ei ole vastausta ja toivon, että joku näitä pohtii minun puolesta.

HUOMIO: oma kokemus monikulttuurisuudesta on ihan näpertelyä.

Kysymys 5: Kunnan terveys- ja sosiaalipalveluissa tulee keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Joo-O.

Olisi tyhmää sanoa, ettei tule keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Katselin yhden ohjelman tuolta Ameriikan ihmemaasta, eli Yhdysvalloista. Eli silleen internet-palveluna. Siinä oli Barack Obama käymässä Israelissa osana kansainvälistä kiertuetta. Mieleen jäi vain sellainen kohta, kun Barack Obama sanoi silloiselle ulkoministeri Tzipi Livnille, että Yhdysvallat on varmasti liittolainen Israelille. Se vaikutti vähän sellaiselta rituaalilta, joka pitää aina hoitaa lehdistön läsnä ollessa näiden maiden vierailujen yhteydessä.

Että pitääkö minunkin nyt sitten toistaa tietyt sanaset oikein vaalikiertueen aikana?

Homma pitää hoitaa mahdollisuuksien mukaan niin hyvin kuin pystytään yksittäisessä kunnassa. Valtuusto vahtii, että homma hoidetaan hyvin. Jos ei homma toimi, niin sitten pistetään homma toiminaan.

Oliko muuta?

Kysymys 6: Kunnan tulee lisätä konkreettisia toimia lasten ja nuorten terveyden edistämiseksi

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Joo-O.

Olisi tyhmää sanoa, ettei tulisi tehdä konkreettista työtä lasten ja nuorten terveyden hyväksi.

Katselin yhden ohjelman tuolta Ameriikan ihmemaasta, eli Yhdysvalloista. Eli silleen internet-palveluna. Siinä oli Barack Obama käymässä Israelissa osana kansainvälistä kiertuetta. Mieleen jäi vain sellainen kohta, kun Barack Obama sanoi silloiselle ulkoministeri Tzipi Livnille, että Yhdysvallat on varmasti liittolainen Israelille. Se vaikutti vähän sellaiselta rituaalilta, joka pitää aina hoitaa lehdistön läsnä ollessa näiden maiden vierailujen yhteydessä.

Että pitääkö minunkin nyt sitten toistaa tietyt sanaset oikein vaalikiertueen aikana?

Homma pitää hoitaa mahdollisuuksien mukaan niin hyvin kuin pystytään yksittäisessä kunnassa. Valtuusto vahtii, että homma hoidetaan hyvin. Jos ei homma toimi, niin sitten pistetään homma toimimaan.

Oliko muuta?

Kysymys 7: Kunnan johtavat viranhaltijat tarvitsevat asiantuntija-apua hyvinvointipalveluiden johtamisessa

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Joo-O.

Olisi tyhmää sanoa, etteivätkö kunnan johtavat viranhaltijat tarvitsevat asiantuntija-apua hyvinvointipalveluiden johtamisessa

Tietysti he voivat tarvita asiantuntija-apua.

Katselin yhden ohjelman tuolta Ameriikan ihmemaasta, eli Yhdysvalloista. Eli silleen internet-palveluna. Siinä oli Barack Obama käymässä Israelissa osana kansainvälistä kiertuetta. Mieleen jäi vain sellainen kohta, kun Barack Obama sanoi silloiselle ulkoministeri Tzipi Livnille, että Yhdysvallat on varmasti liittolainen Israelille. Se vaikutti vähän sellaiselta rituaalilta, joka pitää aina hoitaa lehdistön läsnä ollessa näiden maiden vierailujen yhteydessä.

Että pitääkö minunkin nyt sitten toistaa tietyt sanaset oikein vaalikiertueen aikana?

Homma pitää hoitaa mahdollisuuksien mukaan niin hyvin kuin pystytään yksittäisessä kunnassa. Valtuusto vahtii, että homma hoidetaan hyvin. Jos ei homma toimi, niin sitten pistetään homma toiminaan.

Oliko muuta?

Kysymys 8: Sairaanhoidaja tuntee eri ikäisten ihmisten arkielämän ja kriisitilanteet. Siksi sairaanhoidajan ammatti antaa hyvät valmiudet toimia kunnallisena päättäjänä

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: täysin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Just.

Tietysti sairaanhoitajat voivat olla kunnallisia päättäjiä.

Tämä on nyt ihan ihme kysymys.

Sama kuin sanottaisiin minulle, että et saa olla ehdokas, kun sinä et ole kunnan palveluksessa.

Tai sitten sanottaisiin jollekin yrityksen toimitusjohtajalle, että kaupallinen hapatus estää sinua olemasta kunnallisvaalien ehdokkaana.

Kuka näitä kysymyksiä oikein tekee??

Kysymys 9: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi tuottaa kokonaan kunnan omana toimintana

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

OLEN JO PITKÄÄN ollut sitä mieltä, että Suomessa pitää nyt lopettaa tämä yksityistämisen- ja verokotkotes.

Esimerkit Yhdysvaltojen puolelta alkavat olla huolestuttavia. Siellä on väki köyhtynyt kahdeksan vuotta peräjälkeen Bush Nuoremman valtakaudella. Tässä hiljakkoin kovan tappelun jälkeen siellä nostettiin minimipalkkaa. Heillä minimipalkan määrää kongressi, en nyt muista oliko se alahuone vai ylähuone vai yhdessä.

No kuitenkin. Sitten republikaanien ”ajatus”hautomo Heritage Foundation huusi suureen ääneen, että minimipalkan pitää määräytyä markkinoilla.

Milton Friedmanin opit ovat tulleet niin kalliiksi maailmantaloudelle. Että kaikki vain markkinoille. Nyt Yhdysvalloissa joudutaan paasaamaan miljardeja dollareita markkinoiden virheiden syiden vuoksi, koska yksityistettiin pankkisektori aivan holtittomasti. Samalla tavalla kuin Suomessa aikoinaan tehtiin.

Nyt pitää Suomessa ottaa järki käteen. Näissä yksityistämisen ja kansallistamisen päätöksissä pitää mennä rauhallisesti ja harkiten eteenpäin. Kunta voi tehdä itse palveluita, kunta voi ostaa palveluita. Mutta kaikissa tapauksissa pitää olla homma tarkasti mietitty.

Mieluummin miettiä vaikka pari kuukautta pitempään, että kuinka kannattaa tehdä. Hätäily tässä asiassa tuottaa vain huonoja tuloksia.

Oma ajatus on, että valtion verotuksen jatkuvan alentamisen pysäyttämisen aika olisi tullut NYT.

Yhdysvaltojen esimerkit jatkuvasta yksityistämisestä ja verotuksen jatkuvasta alentamisesta alkavat olla melko huolestuttavia.

Valtionosuuksien suurentaminen kunnille ja valtionverotuksen osalta uudistus jopa mahdollisesti valtion verojen nostolla olisi minusta ajankohtainen aihe.

Vaalikoneen kysymys on väärä ja täysin irrallaan poliittisesta todellisuudesta.

Vaarana on, että valtio verottaa liian vähän, yksityistää holtittomasti ilman ulkomaisiin esimerkkeihin tutustumista ja ajaa veronalennuksia korotettuihin palvelumaksuihin.

Edelliset kaksi virkettä pätevät kaikkiin kolmeen suurimpaan puolueeseen, koska jokaisen aikana on yksityistetty ja tehty veroratkaisuja.

Jos tuota valtioverotuksen jatkuvaa alentamista ei lopeteta, niin kuntien on pakko nostaa veroja, koska muuten ei selvitä.

En kannata tätä nykyistä linjaa, eli ”verot alas ja maksut ylös”.

Lasketaan tämä nyt jotenkin.

Erotellaan ensin tämä peruselämä, eli ruokaostokset, asuinkulut, liikkumisen kulut, omat ja lapsien vaatteet, terveydenhoito yms. välttämättömät. Eli semmoinen elintaso, että tulee toimeen, pystyy laskunsa maksamaan ja ehkä jää pikkuisen säästöön jotakin.

Sanotaan nyt, että tämä ns. peruselämä on rahallisesti vaikka sellainen 5X, eli viisi yksikköä. Tämän jälkeen on ns. turha eli enemmän kuin 5X (eli >5X). Joillakin on sitten enemmän elämisessä tuloja, ja talouden heiketessä heille on lähinnä kyse, että laitetaanko uuteen asuntoon parketti vai muovimatto.

Nyt on vain yhteiskunnallisten arvostusten summa, että miten tämä 5X jaetaan aluehallinnon, valtion, hyväntekeväisyysjärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kesken.

Miten olisi 1X kunnille, 1X seurakunnille (vast.), 1X valtiolle ja 2X hyväntekeväisyysjärjestöille? Tai valtiolle 4X ja kaikille muille 1X?

Jos otetaan lähtökohdaksi, että tämä 5X on AINA jotenkin järjestettävä, niin niitä kuluja ei pääse mitenkään pakoon tai niitä ei pysty piilottelemaan.

Nyt meillä Suomessa ja muuallakin yritetään ihmisille uskotella, että tämä 5X olisi jotenkin kierrättävissä tai piilotettavissa.

Nyt on Suomessa valittu linja, että vähennetään valtion veroja ja heitetään lisää erilaisiin maksuihin rahaa. Eli verot alas ja maksut ylös. Tosiasiassa tuo on silmänkääntötempu, koska edelleen se 5X jossakin luuraa.

Kysymys on lähinnä kysymys siitä, että mikä on tehokkain tapa järjestää ns. peruselämän edellytykset kaikille kansalaisille.

Jos uskoo yksityistämiseen, niin julkinen terveydenhuolto ja verot alas. Jos uskoo

valtioon, niin kaikille julkinen terveydenhuolto ja verot tarpeeksi suurina.

Kiinnostuessani ns. yhteisistä asioista lueskelin kaikenlaista, mitä löytyi Jalasjärven ja Seinäjoen kunnankirjastoista.

Yksi kirja on jäänyt mieleen ajalta jolloin SITRA oli vielä tutkimuslaitos, ei nykyinen pääomasijoittaja ja kehitysohjelmien vetäjä. Tämä kirja oli nimeltään ”Monopoli vai kilpailu?”, kts. kirjan viite tekstin lopussa.

Yksityisen yrityksen on tuotettava voittoa, muuten hommasta ei tule mitään pitkällä juoksulla. Tietysti kannattaa pohtia, että mitä kannattaa laittaa yksityisen yrityksen hoidettavaksi, koska ahneus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut yksityinen monopoli, johon ei päästä millään käsiksi.

Julkisen monopolin heikko kohta on tehokkuuden laskeminen ja turhan hallinnon kasvu, jos sitä ei koko ajan vahdita. Eli laiskuus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut julkinen monopoli, jonka uudistaminen vaatii kovia otteita.

Oma mielipide on, että tuossa yksityistämässä, julkisessa omistuksessa, verokeräyksessä ja palvelumaksuissa pitää olla tarkkana, että tulee toimiva järjestelmä.

Mielestäni Suomessa on liian huolettomasti lähdetty tälle yksityistämisen, valtion veron alentamisen ja palvelumaksujen tielle.

Nyt olisi aika puhalttaa peli poikki ja todella tutkia homman järkevyys.

Kumpikaan ei johda hyvään tulokseen, härkämäinen yksityistäminen tai luja usko valtion kaikkivoipaisuuteen. Kansainvälisiä esimerkkejä varmasti löytyy.

Nyt ei pidä lähteä liian nopeasti tuonne yksityistämisen puolelle, ja pitäisi käyttää hieman enemmän tarkempaan erittelyyn, että mikä osa terveydenhuollosta kannattaa yksityistää ja mikä osa kannattaa pitää julkisena.

Oikea tasapaino julkisen ja yksityisen välillä tuottaa parhaan tuloksen. Nyt kannattaisi Suomessa edetä nyt hieman varovammin ja tutkia jokainen yksityistämisen ja kansallistamisen liike hyvin tarkasti ilman liikaa kiirettä. Puolustusvoimien sodanajan tietoverkko ja sähkömarkkinoiden siirtomaksut ovat liiankin varoittavia esimerkkejä huolettomasta yksityistämisestä.

Ongelma ovat nämä kirkasotsaiset liian äänekkäät ja väärillä tiedoilla liikkuvat kiihkoilijat kannattamassa yksityistämistä tai kansallistamista.

Tähän on hyvä liittää mielipidekirjoitukseni, joka EI (siis EI) mennyt läpi ILKKA-maakuntalehteen.

Joko verokotkotes riittää??

Suomalaiseen politiikkaan on pesiytynyt verokotkotes. Jokaisesta vähän suuremman puolueen jostain puoluesiivestä riittää kotkotesta verojen alentamisesta ja sääntelyn purkamisesta.

Katselin tässä yhdysvaltalaisia dokumentteja yleisen tietoverkon kautta osin Suomen yleisradiota vastaavalta kanavalta (www.pbs.org); tosin kanava sai rahoitusta

monesta ,esim. säätiöiltä, suunnasta, ja kanava ei lähetä mainoksia ollenkaan.

Homma on aika selvä, kun jaksaa kuunnella ja katsoa erilaisia tarinoita Amerikan ihmemaasta. Veroja on alennettu jatkuvasti ja kaikenlaisen säännöstelyn purkamisesta on tullut opinkappale.

Muutaman vuosikymmenen jälkeen jäljet alkavat olla näkyvissä: Yhdysvaltoihin on syntynyt erilaisia yksityisiä monopoleja, duopoleja ja oligopoleja, jotka vedättävät mahdollisuuksiensa mukaan asiakkaita ja veronmaksajia. Tämän seurauksena esimerkiksi Euroopan Unionin Komission kilpailuosasto on lähtenyt erilaisten monopolien jahtiin - myös suomalaisten monopolien.

Toinenkin tulos on melko selvä. Yhdysvaltain ylimmän tuloluokan ylin osa omistaa järjettömiä omaisuuksia, ja heidän omaisuutensa on kymmenien miljoonien tavallisten yhdysvaltalaisen omaisuuden määrä. Kun lisäksi ammattiyhdistysliike on heikko, niin työntekijöillä ei ole neuvotteluvoimaa, jolloin ns. keskiluokan palkkojen ostovoima on pysynyt samana ja monesti laskenut. Amerikkalainen unelma alkaa olla tavalliselle ihmiselle unelma, joka ei koskaan toteudu.

Itse olin yhtä vaalipaneelia seuraamassa Seinäjoella ja kysyin, että ollaanko tässä siirtymässä Alabaman (yksi Yhdysvaltojen osavaltio) malliin, jossa on monessa suhteessa alhaiset verot. Alabaman tapauksessa käsiteltiin (www.pbs.org) ruokaveroa (karkeasti määritellen), jonka seuraukset olivat köyhille melko hankalat. Alabamassa on yleisesti ottaen alhaiset yleiset verot ja erityinen ruokaverot, jonka seurauksena monet köyhät joutuvat maksamaan ruokaveroa vähäisistä tuloistaan. Mielenkiintoista on, että Alabamassa on alkanut vastarintaliike, joka vaatii yksinkertaisesti verojen nostamista progressiivisesti ja julkisen sektorin vahvistamista.

Että olisiko Suomessakin aika pistää piste tälle verokotkotukselle, kun esimerkit rapakon takaa alkavat olla erittäin hälyttäviä. Verojen alhaisuus alkaa aiheuttaa Yhdysvalloissa monenlaisia ongelmia, kun on yleisen opinkappaleen mukaisesti alennettu jatkuvasti veroja, purettu sääntelyä ja pidetty yllä erittäin vahvaa puolustusta. Lapsikuolleisuus nousee, lukutaidottomuus yleistyy, infrastruktuuri alkaa hajoamaan käsiin, kodittomuus lisääntyy, absoluuttinen köyhyys lisääntyy, yms. kivaa pientä.

Itse olisin valmis laittamaan äänen sellaiselle puolueelle, joka uskaltaa sanoa, että nyt on aika lopettaa verokotkot Suomessa ja katsoa vakavalla otteella maailmanlaajuisia esimerkkejä, mihin verojen jatkuva alentaminen ja jatkuva sääntelyn purkaminen johtaa useamman vuosikymmenen jälkeen.

SITRA:n kirjan viite

Nimeke: Monopoli vai kilpailu? Yksityistäminen, sääntely ja kilpailurajat :

Monopoli vai kilpailu

Tekijät: Lehto, E. (toim.)

Julkaisutiedot: Helsinki : Atena Kustannus Oy, PS-kustannus ja Sitra.

Julkaisua voi tilata Sitrasta, puhelin (09) 618 991

sähköposti julkaisut@sitra.fi, 1997

ISBN:51-796-073-5

Julkaisusarja: Sitra, ISSN 0785-8388 ; 158

Tiivistelmä: Teos vanhastaan julkisessa omistuksessa olleiden toimialojen kehityksestä kohti kilpailua ja mahdollisesti yksityistä omistusta.

Kysymys 10: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi ostaa nykyistä enemmän yksityisiltä palveluntuottajilta

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Sama vastaus kuin kysymykseen 9.

Kysymys 11: Kansalaisen pitää saada käyttöönsä palveluseteli, jolla hän voi itse valita terveystalvelut julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Sama vastaus kuin kysymykseen 9.

Kysymys 12: Terveyspalvelut ovat tärkeimpiä kunnan järjestämistä palveluista

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: täysin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Joo-O.

Kunnan rahoista suurin osa menee koulutukseen, vanhusten hoitoon ja terveydenhoitoon.

Kuka näitä kysymyksiä oikein tekee??

Totta kai terveydenhoito on tärkeimpiä palveluita.

Katselin yhden ohjelman tuolta Ameriikan ihmemaasta, eli Yhdysvalloista. Eli silleen internet-palveluna. Siinä oli Barack Obama käymässä Israelissa osana kansainvälistä kiertuetta. Mieleen jäi vain sellainen kohta, kun Barack Obama sanoi silloiselle ulkoministeri Tzipi Livnille, että Yhdysvallat on varmasti liittolainen Israelille. Se vaikutti vähän sellaiselta rituaalilta, joka pitää aina hoitaa lehdistön läsnä ollessa näiden maiden vierailujen yhteydessä.

Että pitääkö minunkin nyt sitten toistaa tietyt sanaset oikein vaalikiertueen aikana?

Homma pitää hoitaa mahdollisuuksien mukaan niin hyvin kuin pystytään yksittäisessä kunnassa. Valtuusto vahtii, että homma hoidetaan hyvin. Jos ei homma toimi, niin sitten pistetään homma toiminaan.

Oliko muuta?

Kysymys 13: Omaishoitajille maksettavaa korvausta tulee nostaa

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Oma ennakkokäsitys oli, että omaishoidon asiat eivät ole aivan parhaalla tavalla järjestetyt.

Katsoin sitten heidän www-sivujaan: <http://www.omaishoitajat.fi/>

Kylmä tosiasia on, että heidän edunvalvonta on aika nuorta, koska liitto on perustettu vasta 1991.

Jokainen edunvalvonnasta mukana oleva tietää, että edunvalvonta on vuosikymmenien tehtävä.

Omaishoito on sen verran aikaa vievää, että tuskinpa kaikki omaishoitajat ovat innolla lähdössä mielenosoituksiin Helsinkiin, sulkemaan kaikkia valtateitä ja polttamaan pariasataa autoa siinä sivussa.

Meillä ei varsinaisesti ole aikaa odottaa näitä mielenosoituksia, koska iäkkäiden määrä kasvaa oman osansa, ja toisaalla olen kannattanut laitoskeskeisyyden välttämistä.

Eli omaishoidon korvausten määrä ja muutkin omaishoidon asiat pitää hoitaa pikimmiten hyvään lyöntiin.

Kysymys 14: Terveyspalveluiden järjestäminen tulee siirtää kokonaan valtion vastuulle

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: en osaa sanoa
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Nyt tuli paha kysymys.

HUS on ilmeisesti ollut melkoinen ongelmapesä. Käsittääkseni HUS:n yksi ongelma on, että se on niin mielettömän laaja kokoonpano, että sen hallinta on ylivoimaisen vaikeaa.

Sitä vain pelkään, että tulisiko Etelä-Pohjanmaan kaiken terveydenhoidon hoitavasta kokoonpanosta mahdoton hallita.

Tulee tässä mieleen palo- ja pelastuslaitoksien muuttaminen alueellisiksi. Käsittääkseni tämäkään ei ole ollut aivan ongelmatonta.

Siinä on monenlaisia yhdistelmiä, mitä voidaan keskittää ja mikä hajauttaa.

Itse vain mietin sitä, että luomalla kovin laaja yhteisö syntyy taas useampi hallinnon taso lisää.

Itse olen sitä mieltä, että TURHAA hallintoa pitää poistaa, jotta saadaan tehtyä OIKEAA työtä.

Jos valtiollistaminen tarkoittaa lisää TURHAA hallintoa, niin vastustan ehdottomasti.

Kysymys 15: Kaikessa kunnan toiminnassa, esimerkiksi asuntotuotannon ja liikennejärjestelyiden suunnittelussa, tulee ottaa huomioon kuntalaisten terveyden edistäminen

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Joo joo.

Itse olen kirjoittanut, että yksittäisen työprosessin tekeminen on aika yksinkertaista.

Mutta samaa työprosessia voi tarkastella kymmenistä näkökulmista.

TIETYSTI kuntalaisten terveyden näkökulma täytyy huomioida yhtenä näkökulmana muiden joukossa.

Tietysti kuntalaisten terveyden edistäminen on yksi tärkeä asia.

Ongelma on vain, että hyvin harva pystyy hallitsemaan useita näkökulmia samaan aikaan.

Kun meillä Suomessa on viety tuo erikoistumisen ihanne äärimilleen, niin aina ei kaikissa tapauksissa ihmisellä ole edes ajatuksena ajatella useammasta näkökulmasta samaan aikaan.

Kysymys 16: Kunnan tehtävä on vastata yksilön terveyden edistämisestä

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Tietysti kunnan pitää edistää yksilön terveyttä.

Otetaan nyt vaikka tuo liikunta. Varsinaisesti kunta ei pysty juoksemaan tai kävelemään yksittäisen ihmisen puolesta.

Eli kunta tarjoaa mahdollisuudet ja edellytykset. Tietysti kunta voi tarjota ilmaisia, edullisia tai nimellisellä maksulla erilaisia palveluita.

Noin Jalasjärven osalta voi sanoa, että kunta on mielestäni reilusti lyönyt rahaa kiinni liikuntamahdollisuuksiin. Liikuntasaleista ei Jalasjärvellä ole kiinni liikunnan harrastus. Lisäksi on lyöty rahaa muihinkin liikuntamahdollisuuksiin.

Sitten meillä Jalasjärvellä on käynnissä todella merkittävä terveyden edistämisprojekti. Tämä terveyden edistämisprojekti on menossa, vaikka meillä Jalasjärvellä muuten vedetään läpi kunnan talouden tervehdyttämishjelmaa.

Kun lisäksi Jalasjärven kunnanjohtaja ja hallintojohtaja vetivät vuoden aikana kunnollisen henkilökohtaisen terveydenedistämisen kampanjan, eli kaverit vetivät kymmeniä kiloja ylipainoa pois itsestään.

Eli kyllä Jalasjärvellä on turha nissuttaa, etteikö kunta olisi parhaansa tehnyt. Kunnan ylin johto, siis kunnanjohtaja ja hallintojohtaja, näytti henkilökohtaisesti esimerkkiä ja päällä on todella iso terveyden edistämisprojekti.

Mutta Jalasjärven kunta ei varsinaisesti harrasta liikuntaa kuntalaisen puolesta, kyllä kuntalaisen itse täytyy itseään liikuttaa.

Kysymys 17: Kunnan pitää järjestää ennalta ehkäisevät terveystarkastukset myös niille, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä (esim. kotiäidit ja työttömät)

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: täysin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Tätä mieltä minä olen ollut jo pitkään.

Tietysti tulee vastaan kunnan talous yms.

Mutta ilman muuta mahdollisuuksien mukaan.

Jos ei kaikkia voi tarkastaa, niin sitten yrittää edes tiettyjä riskiryhmiä tällä tavalla huolehtia.

Kysymys 18: Ikääntyneiden hoidon suunnitteluun ja koordinointiin tarvitaan hyvin koulutettuja sairaanhoitajia, joilla on ikääntyneiden (gerontologisen) hoitotyön erityisosaamista

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Joo-O.

Meillä Suomessa on tuo koulutususko mennyt aivan käsittämättömiin korkeuksiin.

Itse olen pohtinut, että mikään hieno titteli tai koulutuksen todistus ei aina takaa onnistunutta lopputulosta.

Eli monessa tapauksessa kevyemmän luokan kurssitus voi hoitaa asian, eikä välttämättä tarvitse istua vuosikausia oppilaitoksen penkillä.

Sitten tietyn muodollisen koulutusmerkinnän yhdistäminen jäykillä työnkuvilla joskus voi johtaa käsittämättömiin tilanteisiin

Kuten olen aikaisemmin sanonut kysymyksen 1 vastauksessa, niin oleellisinta on hoitaa pois julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmat pois jaloista. Siinä samassa vaivassa menee ikääntyneiden hoidon järkevän työnjaon suunnittelu.

Kysymys 19: On tärkeää, että hoitotyön johtajat ovat lääkärijohtajien rinnalla terveydenhuollon organisaatioiden korkeimmassa päätöksenteossa

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Tietysti on erittäin tärkeää, että hoitotyön johtajat ovat mukana päätöksenteossa.

Tässä taas palataan siihen, että Suomessa on määrätön usko komiteajohtamiseen.

Itse otan nyt tämän armeijavertauksen. Eli minun tehtävä on johtaa ryhmää (koodi: 1 RJ, 1 RVJ, 6 sotilasta). Tähän ryhmään heitetään kahdeksan henkilöä, niin on ”ryhmä”.

No.

Jokainen asepalveluksessa ollut tietää, että käytännössä ryhmät ovat HENKISESTI täysin erilaisia kahdeksan henkilön yhteenliittymiä. Jotkut toimivat, jotkut eivät.

Eli vaikka nyt kuinka hienosti vedetään hoitotyön johtajat mukaan lääkärijohtajien kanssa samaan johtoporukkaan kaikkialla Suomessa täsmälleen samalla kokoonpanolla, niin ei se varsinaisesti takaa, että kaikki ovat HENKISESTI onnellisia ja homma sujuu.

Ongelma on, että hoitotyön edustajat voivat kokea, ettei heidän mielipidettään ole OIKEASTI kuunneltu. Suuri ongelma työyhteisöjen toiminnassa on, että joku kokee, ettei häntä ole OIKEASTI kuunneltu.

OIKEASTI tehtyä hoitajien edustajien kuuntelua ei mikään muodollinen komitea takaa, vaan ihmisten OIKEA toiminta.

Kysymys 20: Kunnat tulee arvioida kuntalaisten terveydentilan perusteella ja arviointilistojen tulee olla julkisia

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Hmmmmmm.

Tuossa edellä ei kyllä kerrottu, että mitä tavoitellaan arviointilistoilla. Onko tavoite kyykyttää vai kannustaa??

Tässä palataan ihmiskäsitykseen. Tuossa luin, kuinka oli numeroiden johtamisen avulla yritetty saada yksiköt kilpailemaan myönteisessä mielessä keskenään.

Ongelma on, että ihmiset eivät ole koneita, joita voi arvioida täydellisesti. Konemaisessa ihmiskäsityksessä oletetaan, että ihminen on ohjelmoitava kone, ja juuri minulla on oikea ohjelma koneen ohjaamiseen.

Ongelma noissa numerojohtamisissa on ollut, että ihmiset keksivät kiertoteitä saadakseen näyttämään numerot paremmilta. Eli mittarista tulee päämäärä, ei toiminnan kehittäminen. En lähtisi painostamisen tielle tässä asiassa.

Itse ajattelisin niin, että kun kansallinen tietojärjestelmä sairauskertomuksista saadaan valmiiksi, niin siinä sivutuloksena saadaan sairaustilastot.

Oma oletus kuitenkin on, että kansallinen tietojärjestelmän kehittämisessä tulee kaikenmaailman ongelmia, joten siinä voi mennä vielä vuosia, että sairaustilastot vedetään siististi tietojärjestelmästä.

Jos tämä listojen tekeminen lisää TURHAA hallintoa, niin ei ole hyvä juttu.

Kysymys 21: Perusterveydenhuollon vetovoimaa on parannettava nopeasti palkkaamalla erikoislääkäreitä ja asiantuntijasairaanhoitajia terveyskeskuksiin

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Palautan mieliin vastauksen kysymykseen 1.

Ongelma on, ettei julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole ratkaistu.

Kun julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole OIKEASTI ratkaistu, niin sitten voidaan yrittää kaikkia rautalanka- ja purukumi-virityksiä.

Kysymys 22: Mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville tulee tarjota lisää yksilöllisiä avoterveydenhuollon palveluita

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Jaa-a.

Itse lähtisin siitä, että nyt kannattaisi kysyä potilailta/asiakkailta, että mikä on tehonnut tai toiminut.

Paljon nissutetaan asiakaslähtöisyydestä, yms. kauniista.

Itse lähtisin siitä, että kysytään OIKEASTI potilailta/asiakkailta, että mitä he kokevat avoterveydenhuollolla.

Meillä on vielä kaiken lisäksi pesiytynyt Suomeen ajatus, että kovasti koulutettu lääkäri ja sairaanhoitaja tietävät parhaiten potilaan/asiakkaan tilanteen.

Tosiasiassa paraskaan lääkäri ja sairaanhoitaja osaa mennä asiakkaan mieleen.

Koska ajatusten luku ei ole vielä mahdollista, niin kannattaisi sitten edetä kysymyksien kautta.

Kysymys 23: Ne kunnat, jotka kärsivät terveysalan henkilöstöpulasta, voivat korjata tilanteen nostamalla palkkoja ja parantamalla työoloja

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Toistoa jälleen.

Katso vastaus kysymykseen 1.

Ongelma on, ettei julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole ratkaistu.

Kun julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole OIKEASTI ratkaistu, niin sitten voidaan yrittää kaikkia rautalanka- ja purukumi-virityksiä.

Yksi osa julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelman ratkaisua on tietysti palkkaus.

Monesti palkasta huutaminen on oire jostain suuremmasta, kun ei muuten saada oman työn epäkohtiin korjauksia.

Eli hoidetaan nyt se julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelma pois jaloista ja siinä mukana palkkaus.

Kysymys 24: Jokaisella kuntalaisella tulee olla nykyistä suurempi vastuu omasta terveydestään

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Tietysti jokaisen pitää terveydestään huolehtia.

Kukaan ei toisen puolesta kaikkea työtä voi tehdä.

Itse pohtisin jotain kannustusjärjestelmiä, jotta ihmisellä on kannuste pitää terveydestään huolta.

Nyt minulla ei ole mitään patenttiratkaisua, että miten kannustettaisiin.

Jälleen kerran palaamme tähän koulutus- ja titteliuskoon. Että huippuunsa koulutetut lääkärit ja hoitajat tietävät parhaan ratkaisun.

Tässä ehdottaisin ideakilpailua, joka tehtäisiin ihan tavallisille ihmisille, että mikä tällainen kannustejärjestelmä voisi olla.

Kysymys 25: Olen valmis maksamaan korkeampaa veroa, jos voin olla varma, että rahat suunnataan terveyspalveluihin

Vaihtoehdot

täysin samaa mieltä
jokseenkin samaa mieltä
jokseenkin eri mieltä
täysin eri mieltä
en osaa sanoa

Painoarvon vaihtoehdot

korkea
normaali
matala

Omat vastaukset

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä
Painoarvo: normaali

Perustelut

www.jukkarannila.fi

Oikea verotusaste takaa hyvät julkiset palvelut.
Holtiton yksityistäminen ja liian alhaiset verot johtavat isoihin ongelmiin.

Jos ei ole verotuloja, niin sitten julkinen terveydenhoito vedetään täysin rautalanka- ja purukumivirityksillä.

Itse viittaa taas Yhdysvaltojen suuntaan.
Kun liittovaltio on leikannut veroja, niin tämä on tietysti tarkoittanut säästämistä jossain.

Verotuksen liiallisessa alentamisessa pitää olla tarkkana.

Oma ajatus on, että valtion verotuksen jatkuvan alentamisen pysäyttämisen aika olisi tullut NYT.

Yhdysvaltojen esimerkit jatkuvasta yksityistämisestä ja verotuksen jatkuvasta alentamisesta alkavat olla melko huolestuttavia.

Valtionosuuksien suurentaminen kunnille ja valtionverotuksen osalta uudistus jopa mahdollisesti valtion verojen nostolla olisi minusta ajankohtainen aihe.

Vaalikoneen kysymys on väärä ja täysin irrallaan poliittisesta todellisuudesta.

Vaarana on, että valtio verottaa liian vähän, yksityistää holtittomasti ilman ulkomaisiin esimerkkeihin tutustumista ja ajaa veronalennuksia korotettuihin palvelumaksuihin.

Edelliset kaksi virkettä pätevät kaikkiin kolmeen suurimpaan puolueeseen, koska

jokaisen aikana on yksityistetty ja tehty veroratkaisuja.

Jos tuota valtioverotuksen jatkuvaa alentamista ei lopeteta, niin kuntien on pakko nostaa veroja, koska muuten ei selvitä.
En kannata tätä nykyistä linjaa, eli ”verot alas ja maksut ylös”.

Lasketaan tämä nyt jotenkin.

Erotellaan ensin tämä peruselämä, eli ruokaostokset, asuinkulut, liikkumisen kulut, omat ja lapsien vaatteet, terveydenhoito yms. välttämättömät. Eli semmoinen elintaso, että tulee toimeen, pystyy laskunsa maksamaan ja ehkä jää pikkuisen säästöön jotakin.

Sanotaan nyt, että tämä ns. peruselämä on rahallisesti vaikka sellainen 5X, eli viisi yksikköä. Tämän jälkeen on ns. turha eli enemmän kuin 5X (eli >5X). Joillakin on sitten enemmän elämisessä tuloja, ja talouden heiketessä heille on lähinnä kyse, että laitetaanko uuteen asuntoon parketti vai muovimatto.

Nyt on vain yhteiskunnallisten arvostusten summa, että miten tämä 5X jaetaan aluehallinnon, valtion, hyväntekeväisyysjärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kesken.

Miten olisi 1X kunnille, 1X seurakunnille (vast.), 1X valtiolle ja 2X hyväntekeväisyysjärjestöille? Tai valtiolle 4X ja kaikille muille 1X?

Jos otetaan lähtökohdaksi, että tämä 5X on AINA jotenkin järjestettävä, niin niitä kuluja ei pääse mitenkään pakoon tai niitä ei pysty piilottelemaan.

Nyt meillä Suomessa ja muuallakin yritetään ihmisille uskotella, että tämä 5X olisi jotenkin kierrättävissä tai piilotettavissa.

Nyt on Suomessa valittu linja, että vähennetään valtion veroja ja heitetään lisää erilaisiin maksuihin rahaa. Eli verot alas ja maksut ylös. Tosiasiassa tuo on silmänkääntötempu, koska edelleen se 5X jossakin luuraa.

Kysymys on lähinnä kysymys siitä, että mikä on tehokkain tapa järjestää ns. peruselämän edellytykset kaikille kansalaisille.

Jos uskoo yksityistämiseen, niin julkinen terveydenhuolto ja verot alas. Jos uskoo valtioon, niin kaikille julkinen terveydenhuolto ja verot tarpeeksi suurina.

Kiinnostuessani ns. yhteisistä asioista lueskelin kaikenlaista, mitä löytyi Jalasjärven ja Seinäjoen kunnankirjastoista.

Yksi kirja on jäänyt mieleen ajalta jolloin SITRA oli vielä tutkimuslaitos, ei nykyinen pääomasijoittaja ja kehitysohjelmien vetäjä. Tämä kirja oli nimeltään ”Monopoli vai kilpailu?”, kts. kirjan viite tekstin lopussa.

Yksityisen yrityksen on tuotettava voittoa, muuten hommasta ei tule mitään pitkällä juoksulla. Tietysti kannattaa pohtia, että mitä kannattaa laittaa yksityisen yrityksen hoidettavaksi, koska ahneus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut yksityinen monopoli, johon ei päästä millään käsiksi.

Julkisen monopolin heikko kohta on tehokkuuden laskeminen ja turhan hallinnon kasvu, jos sitä ei koko ajan vahdita. Eli laiskuus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut julkinen monopoli, jonka uudistaminen vaatii kovia otteita.

Oma mielipide on, että tuossa yksityistämässä, julkisessa omistuksessa, verokeräyksessä ja palvelumaksuissa pitää olla tarkkana, että tulee toimiva järjestelmä.

Mielestäni Suomessa on liian huolettomasti lähdetty tälle yksityistämisen, valtion veron alentamisen ja palvelumaksujen tielle.

Nyt olisi aika puhalttaa peli poikki ja todella tutkia homman järkevyyys.

Kumpikaan ei johda hyvään tulokseen, härkämäinen yksityistäminen tai luja usko valtion kaikkivoipaisuuteen. Kansainvälisiä esimerkkejä varmasti löytyy.

Nyt ei pidä lähteä liian nopeasti tuonne yksityistämisen puolelle, ja pitäisi käyttää hieman enemmän tarkempaan erittelyyn, että mikä osa terveydenhuollosta kannattaa yksityistää ja mikä osa kannattaa pitää julkisena.

Oikea tasapaino julkisen ja yksityisen välillä tuottaa parhaan tuloksen. Nyt kannattaisi Suomessa edetä nyt hieman varovammin ja tutkia jokainen yksityistämisen ja kansallistamisen liike hyvin tarkasti ilman liikaa kiirettä. Puolustusvoimien sodanajan tietoverkko ja sähkömarkkinoiden siirtomaksut ovat liiankin varoittavia esimerkkejä huolettomasta yksityistämisestä.

Ongelma ovat nämä kirkasotsaiset liian äänekkäät ja väärillä tiedoilla liikkuvat kiihkoilijat kannattamassa yksityistämistä tai kansallistamista.

Tähän on hyvä liittää mielipidekirjoitukseni, joka EI (siis EI) mennyt läpi ILKKA-maakuntalehteen.

Joko verokotkotes riittää??

Suomalaiseen politiikkaan on pesiytynyt verokotkotes. Jokaisesta vähän suuremman puolueen jostain puoluesiivestä riittää kotkotesta verojen alentamisesta ja sääntelyn purkamisesta.

Katselin tässä yhdysvaltalaisia dokumentteja yleisen tietoverkon kautta osin Suomen yleisradiota vastaavalta kanavalta (www.pbs.org); tosin kanava sai rahoitusta monesta ,esim. säätiöiltä, suunnasta, ja kanava ei lähetä mainoksia ollenkaan.

Homma on aika selvä, kun jaksaa kuunnella ja katsoa erilaisia tarinoita Ameriikan ihmemaasta. Veroja on alennettu jatkuvasti ja kaikenlaisen säännöstelyn purkamisesta on tullut opinkappale.

Muutaman vuosikymmenen jälkeen jäljet alkavat olla näkyvissä: Yhdysvaltoihin on syntynyt erilaisia yksityisiä monopoleja, duopoleja ja oligopoleja, jotka vedättävät mahdollisuuksiensa mukaan asiakkaita ja veronmaksajia. Tämän seurauksena esimerkiksi Euroopan Unionin Komission kilpailuosasto on lähtenyt erilaisten monopolien jahtiin - myös suomalaisten monopolien.

Toinenkin tulos on melko selvä. Yhdysvaltain ylimmän tuloluokan ylin osa omistaa

järjettömiä omaisuuksia, ja heidän omaisuutensa on kymmenien miljoonien tavallisten yhdysvaltalaisien omaisuuden määrä. Kun lisäksi ammattiyhdistysliike on heikko, niin työntekijöillä ei ole neuvotteluvoimaa, jolloin ns. keskiluokan palkkojen ostovoima on pysynyt samana ja monesti laskenut. Amerikkalainen unelma alkaa olla tavalliselle ihmiselle unelma, joka ei koskaan toteudu.

Itse olin yhtä vaalipaneelia seuraamassa Seinäjoella ja kysyin, että ollaanko tässä siirtymässä Alabaman (yksi Yhdysvaltojen osavaltio) malliin, jossa on monessa suhteessa alhaiset verot. Alabaman tapauksessa käsiteltiin (www.pbs.org) ruokaveroa (karkeasti määritellen), jonka seuraukset olivat köyhille melko hankalat. Alabamassa on yleisesti ottaen alhaiset yleiset verot ja erityinen ruokavero, jonka seurauksena monet köyhät joutuvat maksamaan ruokaveroa vähäisistä tuloistaan. Mielenkiintoista on, että Alabamassa on alkanut vastarintaliike, joka vaatii yksinkertaisesti verojen nostamista progressiivisesti ja julkisen sektorin vahvistamista.

Että olisiko Suomessakin aika pistää piste tälle verokotkokselle, kun esimerkit rapakon takaa alkavat olla erittäin hälyttäviä. Verojen alhaisuus alkaa aiheuttaa Yhdysvalloissa monenlaisia ongelmia, kun on yleisen opinkappaleen mukaisesti alennettu jatkuvasti veroja, purettu sääntelyä ja pidetty yllä erittäin vahvaa puolustusta. Lapsikuolleisuus nousee, lukutaidottomuus yleistyy, infrastruktuuri alkaa hajoamaan käsiin, kodittomuus lisääntyy, absoluuttinen köyhyys lisääntyy, yms. kivaa pientä.

Itse olisin valmis laittamaan äänen sellaiselle puolueelle, joka uskaltaa sanoa, että nyt on aika lopettaa verokotkotes Suomessa ja katsoa vakavalla otteella maailmanlaajuisia esimerkkejä, mihin verojen jatkuva alentaminen ja jatkuva sääntelyn purkaminen johtaa useamman vuosikymmenen jälkeen.

SITRA:n kirjan viite

Nimeke: Monopoli vai kilpailu? Yksityistäminen, sääntely ja kilpailurajat :
Monopoli vai kilpailu

Tekijät: Lehto, E. (toim.)

Julkaisutiedot: Helsinki : Atena Kustannus Oy, PS-kustannus ja Sitra.

Julkaisua voi tilata Sitrasta, puhelin (09) 618 991

sähköposti julkaisut@sitra.fi, 1997

ISBN:51-796-073-5

Julkaisusarja: Sitra, ISSN 0785-8388 ; 158

Tiivistelmä: Teos vanhastaan julkisessa omistuksessa olleiden toimialojen kehityksestä kohti kilpailua ja mahdollisesti yksityistä omistusta.